

Aşırı düşük savunmasında iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatının temel analiz girdilerine kadar ayrıştırılmaması

Toplantı No : 2020/019

Gündem No : 69

Karar Tarihi : 07.05.2020

Karar No : 2020/UY.I-851

BAŞVURU SAHİBİ:

Endülüs Altyapı İnş. A.Ş.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Devlet Su İşleri 6. Bölge Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2019/686449 İhale Kayıt Numaralı “Adana-Seyhan At ve Tigh İkmali” İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Devlet Su İşleri 6. Bölge Müdürlüğü tarafından 27.01.2020 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen “Adana-Seyhan At ve Tigh İkmali” ihalesine ilişkin olarak Endülüs Altyapı İnş. A.Ş.nin 30.03.2020 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 06.04.2020 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 15.04.2020 tarih ve 17901 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 15.04.2020 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2020/686 sayılı itirazen şikâyet

dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, ihale komisyonunca yapılan değerlendirmeler neticesinde, ihalenin ikinci oturumunda Ana-Kent Plan. Yapı Yat. Tek. Dan. Tur. En. San. ve Tic. A.Ş.nin birim fiyat teklif cetvelinin incelenmesi neticesinde, aritmetik hata olduğunun tespit edildiği, kamu ihale mevzuatı ve emsal Kurul kararları uyarınca sınır değer hesabının birinci oturumda teklifleri geçerli kabul edilen isteklilerin tekliflerine göre hesaplanması gerektiği, söz konusu durum incelendiğinde ikinci oturumda geçerli 56 teklif üzerinden 17.764.349,22 TL olarak hesaplanan sınır değer açıkça mevzuata aykırı olduğu, bu çerçevede idarenin Ana-Kent Plan. Yapı Yat. Tek. Dan. Tur. En. San. ve Tic. A.Ş.nin teklifini dahil etmeyerek 17.764.349,22 TL olarak belirlenen sınır değer tutarının hatalı olduğu, ilk oturumda teklif mektubu usulüne uygun olarak değerlendirilen söz konusu isteklinin teklif tutarının da sınır değer hesabına dahil edilmesi gerektiği ve bu kapsamda KİK sınır değer hesaplama modülü kullanılmak suretiyle yapılan hesaplamada sınır değer tutarının 17.714.748,02 TL olduğu ve bu durumda sınır değer tutarının altında bulunan aşırı düşük teklif sahibi isteklilerinin değiştiği,

– SYH-02 poz numaralı iş kaleminin tarifi kapsamında makine ile yumuşak ve sert toprak kazılması (15/001/1 DSİ), makine ile reglaj yapılması (KGM 15.044), ağaç kesilmesi, yatay ve düşey taşımalar, nakliyeler, işçilik girdileri vb. birçok analiz girdisinin yer almadığı, özel yol platformu hazırlanması adlı girdinin hiç bir alt analiz ve girdisinin yer almadığı, SYH-03 poz numaralı iş kaleminin tarifi kapsamında makine ile yumuşak ve sert toprak kazılması (15/001/1 DSİ), makine ile reglaj yapılması (KGM 15.044), ağaç

kesilmesi, nakliye, makine, işçilik girdileri vb. hiçbir analiz girdisinin yer almadığı, özel tarla içi yollarda şarampol yapılması adlı girdinin hiçbir alt analiz ve girdisinin yer almadığı, SYH-04 poz numaralı iş kaleminin analizinde yer alan girdiler ve miktarlarının iş kaleminin tarif kapsamında işçilik, malzeme, alet, edevat, yatay düşey taşımalar, yükleme, boşaltma gibi girdileri karşılamadığı, SYH-05, SYH-06 poz numaralı iş kalemlerine ilişkin birim fiyat tarifleri ve özel teknik şartnamede yaklaşık maliyete esas nakliye mesafeleri belirtilmesine karşın savunma analizlerinde ilgili pozların nakliye mesafeleri belirtilmeden açıklama istenilmesinin Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2'nci maddesinde yer alan açıklamalara aykırılık teşkil ettiği, bu kapsamda analiz girdileri ile ilgili olarak işçilik, mazot, makine vb. girdilerin miktarlarının idare tarafından belirlenmesi gerektiği, aynı şekilde SYH-07 pozlarına ait analiz ve analiz girdilerinin de kamu ihale mevzuatına uygun düzenlenmediği, bu nedenle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38'inci maddesi, Tebliğ açıklamaları ve emsal Kurul kararı gereği tekrar sınır değerin tespiti ve mevzuata uygun bir şekilde yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenmesi yönünde düzeltici işlem belirlenmesi gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Tekliflerin alınması ve açılması" başlıklı 36'ncı maddesinde "Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. 30 uncu maddenin birinci fıkrasına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına

göre açılır.

İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.” hükmü,

Anılan Kanun’un “Tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 37’nci maddesinde “İhale komisyonunun talebi üzerine idare tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.

Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36 ncı maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme

kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.” hükmü,

Aynı Kanun’un “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 38’nci maddesinde “İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir...” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45’inci maddesinde “...45.1.1. Yapım işleri ihalelerinde, 4734 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan geçerli teklifler tespit edildikten sonra;

Yaklaşık maliyetin % 120’sinin üzerindeki ve % 40’ının altındaki teklifler dikkate alınmaksızın, geçerli tekliflerin

aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanır.

Tort1 : Geçerli tekliflerin (T_n) aritmetik ortalaması ($Tort1 =$
)

σ : Geçerli tekliflerin standart sapması ($\sigma =$)

Aritmetik ortalamadan standart sapma çıkartılır ve eklenir.

$Tort1 - \sigma$

$Tort1 + \sigma$

Aritmetik ortalama değerinin standart sapma kadar aşağısı ve standart sapma kadar yukarısı arasında kalan bölgede yer alan tekliflerin tekrar ortalaması alınmak suretiyle, ikinci aritmetik ortalama bulunur.

T_i : Standart sapma aralığında kalan teklifler : { $T_i: (Tort1 - \sigma \leq T_i \leq Tort1 + \sigma)$ }

Tort2 : Standart sapma aralığında kalan tekliflerin (T_i) aritmetik ortalaması ($Tort2 =$)

Hesaplanan ikinci aritmetik ortalama yaklaşık maliyete bölünmek suretiyle (C) değeri elde edilir.

$C : Tort2/YM$

(C) değeri aşağıdaki eşitliklerin ilgili olanında yerine konularak (K) değeri bulunur.

$C < 0,60 \rightarrow$

$0,60 \leq C \leq 1,00 \rightarrow$

$C > 1,00 \rightarrow$

Sınır değer aşağıdaki eşitlikten bulunur:

SD (Sınır değer) =

45.1.1.1. Sınır değer eşitliğinde yer alan (N), “sınır değer katsayısı”nı temsil etmekte olup bu katsayı, 11/06/2011 tarihli ve 27961 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Tebliği”nde yer alan “B-Üstyapı (Bina) İşleri”, “C-Sıhhi Tesisat ve Mekanik Tesisat İşleri”, “D-Elektrik İşleri”, “E-Elektronik ve İletişim İşleri” grubundaki yapım işleri ile bu işlerle ilgili tamamlama, onarım, sondaj, yıkma, güçlendirme ve montaj işlerinde (1,00), diğer yapım işlerinde (1,20)’dir. İhale konusu yapım işinin kapsamında farklı katsayılara tabi iş kısımlarının bulunması durumunda; sınır değer katsayısı, söz konusu kısımlardan toplam yaklaşık maliyeti içindeki ağırlık oranı en fazla olana göre belirlenir.

45.1.1.2. Gerekli görülmesi durumunda, (45.1.1.1.) maddesi uyarınca belirlenen sınır değer katsayıları yerine, işin niteliğine göre;

a) Mevzuatı uyarınca kendisine yapım işi yaptırma yetkisi verilen bakanlıklar tarafından, bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili veya ilişkili olan idareleri için,

b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, (a) bendinde sayılan idareler dışındaki idareler için,

(1,00)’den küçük, (1,20)’den büyük olmamak üzere (N) sınır değer katsayıları belirlenebilir. Ayrıca Bakanlıklar tarafından ön proje üzerinden ihalesi yapılacak olan üst yapı işleri için (0,90)’dan küçük, (1,10)’dan büyük olmamak kaydıyla farklı katsayılar belirlenmesi de mümkündür. Belirlenen katsayılar, Resmî Gazete’de ilan edilir.

45.1.1.3. İhalede uygulanacak sınır değer katsayısı, ihale ilanı veya davet mektubu ile idari şartnamenin “Diğer hususlar” başlıklı bölümünde belirtilir.

45.1.1.4. Yaklaşık maliyetin % 120’sinin üzerinde ve % 40’ının altındaki teklifler dışında tek geçerli teklif bulunması durumunda; “Tort2” değeri tek geçerli teklife eşittir.

Yaklaşık maliyetin % 40 – % 120 aralığında geçerli teklif bulunmaması durumunda; sınır değer yaklaşık maliyetin % 40’ıdır. (45.1.1.) maddesine göre yapılan hesaplama sonucunda sınır değer yaklaşık maliyetin % 40’ının altında çıkması durumunda sınır değer yaklaşık maliyetin % 40’ı olarak belirlenir.

Sınır değer hesaplanmasında idarelerin faydalanmasına yönelik olarak hazırlanan “Yapım işlerinde sınır değer hesaplama aracı” programına Kurumun (www.kik.gov.tr) internet sayfasından erişilebilir.

45.1.1.5. Bu madde kapsamında sınır değer hesaplanmasında, 4734 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan isteklilerin teklifleri “geçerli teklif” olarak dikkate alınacaktır.

45.1.2. Sınır değer altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80’lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80’lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak

belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan “sıralı analiz girdileri listesi” kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3’üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3’üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15’ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15’lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3’ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3’ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3’üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz

girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

Örnek:

Yaklaşık maliyeti 100.000 TL olan bir ihalede; ihale komisyonu, (38.1) maddesine göre idarece oluşturulan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” ni kullanarak yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 den küçük olan (0,6888) 8, 9 ve 10 nolu iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan 4 nolu iş kalemi/grubunu açıklama istenilecek iş kalemleri/grupları olarak belirleyecektir.

Sıralı iş kalemleri/grupları listesi

İş kalemi/grubu No

İş kalemi/grubu adı

Tutarı

Tutar/YM

Kümülatif toplam

8

.....

32.000

0,3200

0,3200

9

.....

20.000

0,2000

0,5200

10

.....

16.880

0,1688

0,6888

4

.....

15.000

0,1500

0,8388

6

.....

9.600

0,0960

0,9348

7

.....

2.400

0,0240

0,9588

3

.....

2.250

0,0225

0,9813

5

.....

1.000

0,0100

0,9913

2

.....

750

0,0075

0,9988

1

.....

120

0,0012

1,0000

TOPLAM

100.000

100,0000

Sorgulama yapılacak olan "4" nolu iş kalemi/grubunun kar ve genel gider hariç birim fiyatının 18,49 TL olduğu varsayıldığında, ihale komisyonu tarafından, tutarı 18,49 TL'nin % 3'ü olan ($18,49 \times 0,03 = 0,55$) 0,55 TL'ye eşit veya altında kalan analiz girdileri "vida ve plastik dupel, agraf 12 cm, agraf vidası, derz bandı, ses yalıtım bandı, borazan vida, derz dolgu alçısı harcı" olarak tespit edilecektir.

Ancak söz konusu girdilerin tutarları toplamı olan 2,81 TL'nin, 4 nolu iş kaleminin kar ve genel gider hariç analiz toplamının (birim fiyatının) % 15'i olan ($18,49 \times 0,15 = 2,77$) 2,77 TL'den fazla olması nedeniyle sıralı analiz girdileri tablosuna göre 2,77 TL'lik tutarın aşılmasına neden olan "vida ve plastik dubel" açıklama yapılması gerekli olmayan analiz girdileri içinden çıkarılacak ve "agraf 12 cm, agraf vidası, derz bandı, ses yalıtım bandı, borazan vida, derz dolgu alçısı harcı" açıklama yapılmasına gerek olmayan analiz girdileri olarak ihale komisyonunca tespit edilecektir.

İş kalemi / grubu analizi

İş kalemi / grubu

No : 4

Yangına dayanıklı alçı duvar levhaları ile metal iskeletli giydirme duvar yapılması (..... Duvar Levhası ile)

Ölçü Birimi

m2

Poz No

Girdiler

Ö Br.

Miktarı

B.Fiyatı

Tutarı*

.....

Vida ve plastik dubel

Ad

XXX

XXX

0,54

....

Levha xx mm (yangına dayanıklı)

m²

XXX

XXX

5,00

....

Tc 60 Profilli-0,6mm

m

XXX

XXX

3,50

....

TU 28 Profilli-0,5 mm

m

XXX

XXX

0,80

....

Agraf 12 cm

Ad

XXX

XXX

0,51

....

Agraf vidası

Kt

XXX

XXX

0,31

....

Derz Bandı (Cam el.)

m

XXX

XXX

0,34

....

Ses yalıtım bandı 5 cm

m

XXX

XXX

0,33

....

Borazan vida

Kt

XXX

XXX

0,35

....

Derz dolgu alçısı harcı

m³

XXX

XXX

0,43

....

Düz İşçi(taş.)

Sa

XXX

XXX

0,68

....

Alçı levha ustası

Sa

XXX

XXX

3,25

....

Alçı levha usta yar.

Sa

XXX

XXX

2,45

Kar ve genel giderler hariç toplam

18,49

Kar ve genel giderler (% 25)

4,62

TOPLAM TUTAR

23,11

Sıralı analiz girdileri tablosu

Girdiler

Ö.B.

Miktarı

B.Fiyatı

Tutarı

Kümülatif Toplam

Agraf vidası

Kt

XXX

XXX

0,31

0,31

Açıklama yapılması istenilmeyecektir

Ses yalıtım bandı 5 cm

m

XXX

XXX

0,33

0,64

Açıklama yapılması istenilmeyecektir

Derz Bandı (Cam el.)

m

XXX

XXX

0,34

0,98

Açıklama yapılması istenilmeyecektir

Borazan vida

Kt

XXX

XXX

0,35

1,33

Açıklama yapılması istenilmeyecektir

Derz dolgu alçısı harcı

m³

XXX

XXX

0,43

1,76

Açıklama yapılması istenilmeyecektir

Agraf 12 cm

Ad

XXX

XXX

0,51

2,27

Açıklama yapılması istenilmeyecektir

Vida ve plastik dubel

Ad

XXX

XXX

0,54

2,81

Düz İşçi(taş.)

Sa

XXX

XXX

0,68

TU 28 Profilli-0,5 mm

m

XXX

XXX

0,80

Alçı levha usta yar.

Sa

XXX

XXX

2,45

Alçı levha ustası

Sa

XXX

XXX

3,25

Tc 60 Profilli-0,6mm

m

XXX

XXX

3,50

Levha xx mm (yangına dayanıklı)

m²

XXX

XXX

5,00

(NOT = Örnekteki iş kalemine ait analizdeki girdiler ve tutarları gerçek verileri yansıtmamaktadır, (45.1.2.1) ve (45.1.2.2) maddesi için oluşturulmuş sayısal örnektir.)

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap

cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri,

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir.

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği “malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)” sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği “malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)” sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği, (Ek-Y.2)’de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve

kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

Örneğin; isteklinin, “150 dozlu demirsiz beton” iş kalemi için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 16.001 poz numaralı birim fiyatını (2010 B.F: 97,86 TL) teklif etmesi, “200 dozlu demirsiz beton” iş kalemi için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 16.002 poz numaralı birim fiyatının (2010 B.F: 104,00 TL) üzerinde 105,00 TL teklif vermesi, 250 dozlu demirsiz beton” iş kalemi için Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 16.003 poz numaralı birim fiyatının kar ve genel gider hariç tutarına, $(110,13/1,25=88,10 \text{ TL})$ kendi belirlediği % 18 kar ve genel gider karşılığı eklemek suretiyle 103,96 TL $(88,10 \times 1,18)$ teklif etmesi ve teklif ettiği söz konusu birim fiyatları aşağıdaki örnek listede gösterildiği şekilde tablo halinde göstermesi durumunda; bu üç iş kalemi için analiz düzenlemesi zorunlu değildir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yayımlanmış birim fiyatları kullanılarak oluşturulan teklif birim fiyat listesi (Örnek)

Sıra No

Poz No

İş kaleminin adı

Kamu kurum ve kuruluş birim fiyatları

Teklif

Birim fiyatı alınan kurum/kuruluş

Kar ve genel gider dahil birim fiyat

Kar ve genel gider hariç birim fiyat

Teklif edilen kar ve genel gider

Teklif edilen birim fiyat

(TL)

(TL)

(TL)

(TL)

1

16.001

150 dozlu demirsiz beton

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

97,86

97,86

2

16.002

200 dozlu demirsiz beton

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

104,00

105,00

3

16.003

250 dozlu demirsiz beton

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

110,13

88,10

15,86

103,96

...

...

...

...

İş kalemleri/grupları için, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar esas alınarak teklif sunulmuş olmakla birlikte; yukarıda belirtildiği şekliyle liste halinde belirtilmemesi durumunda, söz konusu iş kalemleri/grupları için analiz sunulması zorunludur.

İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz

konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

45.1.10. .) İhale komisyonu, sınır değer altındaki tekliflerin önemli bileşenlerini;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü, gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve ihaleyi sonuçlandırır.

45.1.11. Yapım yönteminin ekonomik olması hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; kullanılan yapım yöntemi ve teknolojisinin sağlayacağı maliyet avantajının açıklanması gereklidir.

45.1.12. Seçilen teknik çözümler, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar veya yapım işinin özgünlüğü hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; belirtilen çözüm, avantajlı koşul ve özgünlük sayesinde elde edilen maliyet avantajı açıklanmalıdır.

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

- a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,
- b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,
- c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,
- ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,
- d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,
- e. Stokunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,
- f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat

teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim.” ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80’inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından “Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80’inin altında olmadığını beyan ederim.” ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

...

45.1.13.3. İsteklinin teklifine konu çimento veya demir

ürünlerine ilişkin açıklamalarında çimento veya demir ürünleri üreticisinin ilan edilmiş fiyat tarifelerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir.

45.1.13.4. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilen fiyat tarifelerinde belirtilen fiyatları kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir. (Örnek: Orman Genel Müdürlüğüne bağlı işletmeler tarafından satılan ürünlere ilişkin ilan edilmiş fiyatlar vb.)

45.1.13.4.1. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin fiyat tekliflerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) düzenlenmiş fiyat teklifini sunması yeterlidir. (Örnek: Karayolları Genel Müdürlüğü, İl Özel İdareleri, Belediyeler vb.nin sattıkları kum, çakıl, kırmataş vb. mallara ilişkin verdikleri fiyat teklifleri.)

45.1.13.5 İstekli tarafından açıklaması yapılacak girdinin fiyatı, kamu kurum ve kuruluşlarınca ilan edilen ilgili mala ilişkin asgari fiyatlara uygun olması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan asgari fiyatın belgelendirilmesi suretiyle açıklama yapılması yeterlidir.

45.1.13.6. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin olarak isteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ait fiyatların kullanılması durumunda, istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu olan mal için düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı (EK.0.7) ile açıklama yapılabilir.

Maliyetler dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli

olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması ve isteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü mal miktarının en az yarısı kadar alım yapmış olması gerekir.

Satışlar dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması ve malın ticaretinin isteklinin faaliyet alanında olması gerekir.

İsteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelere açıklama konusu mala ilişkin satış yapmış ve satılan malın idarece kabul edilmiş olması durumunda, maliyet/satış tutarı tespit tutanağı sunmasına gerek bulunmayıp, sadece söz konusu satışa ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, YMM, SMMM ya da vergi dairesince onaylı suretleri ile de belgelendirme yapılabilecektir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.7. İstekliler tarafından yapılan açıklamada; malın ihale tarihi itibarıyla stoklarda bulunduğu belirtilmesi durumunda, stokta bulunan mala ilişkin "stok tespit tutanağı"nın (Ek-0.8) sunulması zorunludur. Stok tespit tutanağında ilgili malın ağırlıklı ortalama birim maliyeti gösterilecektir. İsteklilerce teklif edilen tutara ilişkin birim fiyatlar, stok tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olamaz. Ayrıca stoklarda olduğu belirtilen söz konusu malın miktarının, ihale konusu işte kullanılacağı belirtilen miktardan az olması halinde eksik kalan miktar için bu Tebliğdeki diğer açıklama yöntemlerine uygun olarak açıklama yapılması gereklidir.

45.1.13.8. İsteklinin ortağı olduğu tüzel kişiye ait işletmeden mal çekmesi veya satın alması durumunda söz konusu malın emsal bedeli ile değerklenmesi gereklidir. Emsal bedelinin tespitinde Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri esas alınır. Bu durumda, Vergi Usul Kanununa göre hesaplanan emsal bedeli gösteren ve istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından hazırlanarak imzalanan ve kaşelenen beyanın verilmesi yeterlidir.

Kaşeleme işlemi bu Tebliğin 8.4 maddesinde belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceğı gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.9. İstekliler tarafından aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamındaki mallara ilişkin olarak stok tespit tutanağı veya üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi yerine sadece alış faturası ile açıklamada bulunulması geçerli bir açıklama olarak kabul edilmeyecektir.

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan

ihalede son geçici vergi beyanname dönemi “Ekim-Kasım-Aralık 2013”, 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi “Nisan-Mayıs-Haziran 2014” tür.

...

45.1.13.13. İşletme hesabına göre defter tutuluyor olması durumunda; yukarıda belirtilen tutanaklar, işletme hesabı defteri ve işletme hesap özeti kayıtlarına göre düzenlenecektir.

45.1.13.14. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarının % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmeyecektir. Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.

...

45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmasına rağmen teklifi reddedilen isteklilerin açıklamalarının yeterli görülmemesi nedenlerinin, sadece ilgili madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtilmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi zorunludur.

...

45.2. Aşırı düşük teklif sınır değerinin tespitine ilişkin örnek aşağıda yer almaktadır:

Yaklaşık maliyeti (YM) 100.000 TL olan bir ihalede, 17 adet teklif verilmiş olup bunlardan 12 adedinin geçerli teklif olduğu belirlenmiştir. İhale konusu yapım işinde uygulanacak sınır değer katsayısının 1,20 olduğu kabul edilirse;

Teklif 1

Geçerli teklif

38.700 TL

Teklif 2

Geçerli teklif

44.000 TL

Teklif 3

Geçerli teklif

48.000 TL

Teklif 4

Geçerli teklif

49.500 TL

Teklif 5

Geçerli teklif

55.000 TL

Teklif 6

Geçerli teklif

62.000 TL

Teklif 7

Geçerli teklif

68.200 TL

Teklif 8

Geçerli teklif

69.000 TL

Teklif 9

Geçerli teklif

72.200 TL

Teklif 10

Geçerli teklif

82.000 TL

Teklif 11

Geçerli teklif

112.800 TL

Teklif 12

Geçerli teklif

123.300 TL

Teklif 13

Geçersiz teklif

45.000 TL

Teklif 14

Geçersiz teklif

55.000 TL

Teklif 15

Geçersiz teklif

60.500 TL

Teklif 16

Geçersiz teklif

75.000 TL

Teklif 17

Geçersiz teklif

105.000 TL

1. ADIM: Tort1'nin hesaplanması:

Geçerli 10 teklifin aritmetik ortalaması alınır. (1 nolu teklif yaklaşık maliyetin % 40'ından düşük, 12 nolu teklif yaklaşık maliyetin % 120'sinden yüksek olduğundan ortalama hesabına dahil edilmez.)

$$\text{Tort1} = (44.000 + 48.000 + 49.500 + 55.000 + 62.000 + 68.200 + 69.000 + 72.200 + 82.000 + 112.800)/10$$

$$\text{Tort1} = 66.270,00 \text{ (Sonuç değeri 2 ondalık basamak olacak şekilde yuvarlanır.)}$$

2. ADIM: Standart sapmanın hesaplanması:

$$(\sigma =)$$

$$\sigma = [[(44.000 - 66.270,00)^2 + (48.000 - 66.270,00)^2 + (49.500 - 66.270,00)^2 + (55.000 - 66.270,00)^2 + (62.000 - 66.270,00)^2 + (68.200 - 66.270,00)^2 + (69.000 - 66.270,00)^2 + (72.200 - 66.270,00)^2 + (82.000 - 66.270,00)^2 + (112.800 - 66.270,00)^2] / (10-1)]^{1/2}$$

$\sigma = 20.317,05$ (Sonuç değeri 2 ondalık basamak olacak şekilde yuvarlanır.)

3. ADIM: Aritmetik ortalamadan standart sapma çıkartılır ve eklenir.

$$\text{Tort1} - \sigma = 66.270,00 - 20.317,05 = 45.952,95$$

$$\text{Tort1} + \sigma = 66.270,00 + 20.317,05 = 86.587,05$$

4. ADIM: 86.587,05– 45.952,95 aralığındaki tekliflerin aritmetik ortalaması hesaplanır. (2 ve 11 nolu teklifler standart sapma aralığının dışında kaldığından ikinci ortalama hesabına dahil edilmez.)

$$\text{Tort2} = (48.000 + 49.500 + 55.000 + 62.000 + 68.200 + 69.000 + 72.200 + 82.000) / 8$$

$\text{Tort2} = 63.237,50$ (Sonuç değeri 2 ondalık basamak olacak şekilde yuvarlanır.)

5. ADIM: C değerinin hesaplanması:

$$C = \text{Tort2} / \text{YM}$$

$$C = 63.237,50 / 100.000 = 0,632 \text{ (Sonuç değeri 3 ondalık basamak olacak şekilde yuvarlanır.)}$$

6. ADIM: C değerinin 0,60 ile 1,00 arasında olduğu ilgili formülden (K) değeri hesaplanır.

$$0,60 \leq C \leq 1,00 \rightarrow$$

$$K = (3,2 \times 0,632 - 0,6322 - 0,6) / (0,632 + 1)$$

$$K = 0,627 \text{ (Sonuç değeri 3 ondalık basamak olacak şekilde yuvarlanır.)}$$

7. ADIM: Aşırı düşük teklif sınır değerinin (SD) hesaplanması:

$$\text{SD (Sınır değeri)} =$$

$SD = (0,627 \times 63.237,50)/(0,632 \times 1,20) = 52.281,00$ TL olarak bulunur.

Aşırı düşük teklif sınır değeri olan 52.281,00 TL'nin altında bulunan aşağıdaki dört adet aşırı düşük teklifin;

Teklif 1

38.700 TL

Teklif 2

44.000 TL

Teklif 3

48.000 TL

Teklif 4

49.500 TL

4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca, yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde değerlendirilmesi gerekir." açıklaması yer almaktadır.

Başvuruya konu ihale süreci incelendiğinde, 27.01.2020 tarihinde gerçekleştirilen ihaleye 57 isteklinin katıldığı, ihale komisyonunca ihalenin ilk oturumuna ilişkin düzenlenen tutanağa göre tüm isteklilerin teklif mektubu ve geçici teminat mektubunun uygun olduğunun ihale komisyonunca tespit edildiği anlaşılmıştır.

İhale komisyonunca ihalenin ikinci oturumunda yapılan değerlendirmelerde ise, Ana-Kent Planlama Yapı Yat. Tek. Dan. Tur. En. San. ve Tic. A.Ş.'nin teklifinin "SYH-14 iş kalemi miktarı 200.000,00 ile fiyat teklifi 3.800,00 TL'nin çarpımı 760.000.000,00 TL'ye tekabül etmekte olduğu, birim fiyat teklif cetvelin de ise çarpım sonucunun 722.000,00 TL olarak yazıldığı tespit edilmiş olup yapılan bu aritmetik hata nedeniyle teklifi değerlendirme dışı bırakılmıştır." şeklinde

gerekçe ile değerlendirme dışı bırakıldığı görülmüştür.

Söz konusu tespitler neticesinde, ihale komisyonunca Ana-Kent Planlama Yapı Yat. Tek. Dan. Tur. En. San. ve Tic. A.Ş. dışında kalan 56 isteklinin teklifinin geçerli kabul edilerek sınır değer hesabında dikkate alındığı ve ihaleye ait sınır değerın "17.764.349,22 TL" olarak belirlendiğı, sonrasında bu sınır değerin altında teklif sunduğı tespiti yapılan başvuru sahibi de dahil olmak üzere 22 istekliden 21.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ve eki SYH-02, SYH-03, SYH-04, SYH-05, SYH-06 ve SYH-07 poz numaralı iş kalemleri ile ilgili hazırlanan analiz formatları doğrultusunda açıklama istenildiğı, söz konusu açıklama yazılarına 16 isteklinin cevapta bulunmadığı, 6 isteklinin ise açıklama sunduğı,

Açıklama sunan üç isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasının ihale komisyonunca uygun görülmeyişi ve sonrasında fiyat dışı unsur hesaplamaları da dikkate alınarak açıklaması uygun görülen isteklilerden ihalede ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve ikinci teklif sahibi isteklilerin sırasıyla Vadi Altyapı İnş.Tic. A. Ş.- Rbn İnş. San. ve Tic. Anonim Şirketi İş Ortaklığı ve Genel İnş. Ltd.Şti. olarak belirlendiğı ve söz konusu kararın 19.03.2020 tarihinde başvuru sahibi istekliye bildirildiğı görülmüştür.

Sonrasında başvuru sahibinin sınır değeri tespiti ve aşırı düşük teklif açıklama yazıları ile ilgili şikâyet başvurusu ile diğeri bir isteklinin şikâyet başvuruları sonrasında idarece yeniden karar alındığı,

Bu doğrultuda, idarece sınır değeri tespiti ile ilgili herhangi bir değışiklik yapılmasına gerek görülmeyişi ancak 21.02.2020 açıklama istenilen iş kalemleri olarak belirlenen SYH-02, SYH-03, SYH-04, SYH-05, SYH-06, SYH-07 iş kalemleri ile ilgili olarak 21.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında analiz formatlarında bir takım ayrıntıların da yeniden belirlendiğı ve isteklilerden yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesine karar verildiğı görülmüştür.

Sonuç olarak ise, 08.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde SYH-02, SYH-03, SYH-04, SYH-05, SYH-06 ve SYH-07 poz numaralı iş kalemleri ile ilgili hazırlanan analiz formatları doğrultusunda sınır değerin altında yer alan tekliflerden yeniden açıklama istenildiği (EKAP üzerinde yer alan tebligatta teklifi değerlendirme dışı bırakılan istekliden açıklama istenilmediği ancak ihale işlem dosyası içerisinde gönderilen açıklama yazısında ise tebligat listesinde yer verildiği görülmüştür.) ayrıca 10.04.2020 tarihli yazılarla ise titreşimli silindir (35-58 HP) ve Arazöz (5 tonluk su sandıklı) analiz girdileri için açıklama istenilmeyeceğinin belirtildiği de görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 36'ncı maddesine göre, ihale komisyonunun ilk oturumda isteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığını ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığını kontrol edeceği, anılan Kanun'un 37'nci maddesine göre ise, ikinci oturumda ihale komisyonunun, tekliflerin değerlendirilmesine geçip, öncelikle belgeleri eksik olduğu ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36'ncı maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar vereceği, daha sonra ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilip, bu aşamada isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığını inceleyeceği ve uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifleri değerlendirme dışı bırakacağı,

Ayrıca 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 36'ncı maddesi ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.1.5'inci maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatı usulüne uygun

sunan isteklilerin tekliflerinin “geçerli teklif” olarak dikkate alınacağı ve bu çerçevede geçerli teklifler tespit edildikten sonra sınır değerin hesaplanacağı anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, ihale komisyonunca ihalenin ilk oturumunda teklif mektubu ve geçici teminatını uygun sunduğu tespiti yapılan Ana-Kent Planlama Yapı Yat. Tek. Dan. Tur. En. San. ve Tic. A.Ş.nin teklifinin de sınır değer hesabında dikkate alınması gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda, ihale komisyonunca söz konusu istekliye ait teklifin de sınır değer hesabında dikkate alınarak 57 adet geçerli teklif üzerinden sınır değerin “17.714.748,02 TL” olarak hesaplanması gerektiği anlaşıldığından, ihale komisyonunca söz konusu istekli dışında belirlenen geçerli tekliflerin dikkate alınması sonucunda hesaplanan sınır değerin “17.764.349,22 TL” kamu ihale mevzuatına uygun hesaplanmadığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, başvuru sahibi tarafından sınır değer tespiti ile 21.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ve ekleri analiz formatları ile ilgili analiz girdilerinin eksik ve hatalı belirlendiği yönünde başvuruda bulunulduğu görülmekle birlikte; başvuru sahibi ve bir diğer isteklinin şikayet başvuruları sonrasında idarece düzeltici işlem tesis edilerek 08.04.2020 ve 10.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazıları ve eklerinde değişikliğe gidilerek “17.764.349,22 TL” tutarlı sınır değere göre ilgili isteklilerden yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği görülmüştür.

Söz konusu değişiklikler incelendiğinde; SYH-02 poz numaralı “4 m genişliğinde tarla içi yol platformu hazırlanması” iş kalemi ile ilgili olarak;

21.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde söz konusu iş kalemi ile ilgili olarak hazırlanan analiz formatında, yol platformu hazırlanması, malzeme, makine

imalatları ile diğerleri olarak ifade edilen su nakliyesi analiz girdileri çerçevesinde açıklama istenirken,

08.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde aynı iş kalemi ile ilgili olarak yeniden düzenlenen analiz formatında ise, malzemeler kısmına motorin, (yakıt, yağ, benz. üst. karış.) analiz girdisinin ilave edildiği, makine kısmında ise ilk analiz formatında da yer alan arazöz ile ilgili olarak “(5 tonluk su sandıklı)” teknik bilgisine yer verildiği, ayrıca işçiliklerle ilgili analiz girdilerine yer verildiği görülmüştür.

SYH-03 poz numaralı “Tarla içi yollarda şarampol yapılması” iş kalemi ile ilgili olarak;

21.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde söz konusu iş kalemi ile ilgili olarak hazırlanan analiz formatında “Tarla içi yollarda şarampol yapılması” şeklinde tek bir analiz girdisinin belirlendiği, ayrıca 08.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde söz konusu iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatında da herhangi bir değişikliğe gidilmediği görülmüştür.

SYH-04 poz numaralı “Stabilize malzeme temini” iş kalemi ile ilgili olarak ise,

21.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde söz konusu iş kalemi ile ilgili olarak hazırlanan analiz formatında, işçilik ve makine imalatları ile ilgili analiz girdilerinin belirlenerek açıklama istenirken,

08.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde aynı iş kalemi ile ilgili olarak yeniden düzenlenen analiz formatında, malzeme imalatları ve işçilikler kapsamında yeni analiz girdilerinin de analiz formatına ilave edildiği görülmüştür.

SYH-05 poz numaralı “Stabilize Malzeme Taşınması (Seyhan)” iş kalemi ile ilgili olarak ise;

21.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde söz konusu iş kalemi ile ilgili olarak hazırlanan analiz formatında “Stabilize Malzeme Taşınması (Seyhan)” şeklinde tek bir analiz girdisinin belirlendiği ayrıca 08.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde söz konusu iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatında da herhangi bir değişikliğe gidilmediği görülmüştür.

SYH-06 poz numaralı “Stabilize Malzeme Taşınması (Yüreğir)” iş kalemi ile ilgili olarak ise;

21.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde söz konusu iş kalemi ile ilgili olarak hazırlanan analiz formatında “Stabilize Malzeme Taşınması (Yüreğir)” şeklinde tek bir analiz girdisinin belirlendiği ayrıca 08.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde söz konusu iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatında da herhangi bir değişikliğe gidilmediği görülmüştür.

SYH-07 poz numaralı “Stabilize malzeme serilmesi ve sıkıştırılması” iş kalemi ile ilgili olarak ise,

21.02.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde söz konusu iş kalemi ile ilgili olarak hazırlanan analiz formatında, yol platformu hazırlanması ile malzeme, makine ve diğerleri kapsamında ifade edilen su nakliyesi analiz girdileri çerçevesinde açıklama istenirken,

08.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde aynı iş kalemi ile ilgili olarak yeniden düzenlenen analiz formatında ise, malzemeler kısmına motorin, (yakıt, yağ, benz. üst. karş.) analiz girdisinin ilave edildiği, makine kısmında ise ilk analiz formatında da yer alan arazöz ile ilgili olarak “(5 tonluk su sandıklı)” teknik bilgisine yer verildiği, ayrıca işçiliklerle ilgili analiz girdilerine yer verildiği görülmüştür.

Ayrıca söz konusu iş kalemleri ile ilgili olarak oluşturulan analiz formatlarında yer alan analiz girdilerinin

miktarlarının da belirlendiği ayrıca nakliye imalatlarının yer aldığı analiz formatları ile taşıma imalatlarının bulunduğu iş kalemlerine ilişkin analiz formatlarında yer alan nakliye girdileri ile ilgili mesafe bilgilerinin ise belirtilmediği görölmüşür.

Öte yandan, idarenin 10.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama konulu yazısında ise Titreşimli silindir (35-58 HP) ve Arazöz (5 tonluk su sandıklı) analiz girdilerinin açıklama istenilmeyecek analiz girdileri olarak belirlendiği görölmüşür.

Yukarıda yer verilen tespitler uyarınca, idarece açıklama istenilecek iş kalemleri olarak belirlenen iş kalemleri ile ilgili 08.04.2020 tarihli aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde nihai olarak düzenlenen analiz formatlarının incelenmesi neticesinde;

SYH-04 poz numaralı iş kalemine ilişkin analiz formatının idarece belirlenen temel analiz girdilerine kadar ayrıştırıldığı,

SYH-02 ve SYH-07 poz numaralı iş kalemlerine ilişkin hazırlanan analiz formatının yine idarece belirlenen temel analiz girdilerine kadar ayrıştırıldığı ancak söz konusu iş kalemlerinde açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliye imalatlarına dair Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2'inci maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak nakliye mesafelerinin belirtilmesi gerekirken bu girdiler ile ilgili herhangi bir mesafe bilgisinin belirtilmediği görölmüşür.

SYH-03 poz numaralı Tarla içi yollarda şarmpol yapılması" iş kalemi ile ilgili olarak ise; söz konusu iş kaleminin birim fiyat tarifi incelendiğinde, söz konusu iş kaleminin birçok teknik ayrıntıdan oluşmasına rağmen söz konusu iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatının temel girdilerine kadar ayrıştırılmadığı ve tek bir iş kalemi olarak açıklama

istenildiği görölmüş olup, söz konusu iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatının temel analiz girdilerine kadar ayrıştırmak suretiyle açıklama istenilmesinin uygun olacağı anlaşılmaktadır.

SYH-05 poz numaralı “Stabilize Malzeme Taşınması (Seyhan)” iş kalemi ve SYH-06 poz numaralı “Stabilize Malzeme Taşınması (Yüreğir)” iş kalemleri ile ilgili olarak ise; söz konusu iş kalemlerinin ise yalnızca taşıma imalatlarından ibaret olduğu bu haliyle analiz formatı düzenlenerek açıklama istenilmesine engel bir durumun bulunmadığı anlaşılmakla birlikte söz konusu iş kalemlerine ilişkin düzenlenen analiz formatlarında Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45.1.2’inci maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak nakliye mesafelerinin belirtilmesi gerekirken herhangi bir mesafe bilgisinin belirtilmediği görölmüştür.

Bu kapsamda, idarece istenen aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında ilave olarak dikkate alınması gereken hususlar aşağıda belirtilmiş olup;

1) SYH-02 ve SYH-07 poz numaralı iş kalemlerine ilişkin düzenlenen analiz formatlarında nakliye imalatlarına dair Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45.1.2’inci maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak nakliye mesafelerinin de belirtilmesi,

2) SYH-03 poz numaralı iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatının temel analiz girdilerine kadar ayrıştırmak suretiyle,

3) SYH-05 ve SYH-06 poz numaralı iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatında Kamu İhale Genel Tebliği’nin 45.1.2’inci maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak nakliye mesafesinin de belirtilmesi hususlarının da ayrıca dikkate alınarak aşırı düşük teklif açıklamasının istenilmesinin uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuata aykırılıkların düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte olduğu tespit

edildiğinden,

1) İhaleye ait sınır değerin "17.714.748,02 TL" olarak dikkate alınarak aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi,

2) İdarece yeniden istenecek aşırı düşük teklif açıklamasında;

a) SYH-02 ve SYH-07 poz numaralı iş kalemlerine ilişkin düzenlenen analiz formatlarında nakliye imalatlarına dair Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2'inci maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak nakliye mesafelerinin de belirtilmesi,

b) SYH-03 poz numaralı iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatının temel analiz girdilerine kadar ayrıştırılması,

c) SYH-05 ve SYH-06 poz numaralı iş kalemine ilişkin hazırlanan analiz formatında Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2'inci maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak nakliye mesafelerinin de belirtilmesi ve bu aşamadan sonraki ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirliği ile karar verildi.